

OPINTOJAKSOJEN ESIVALINNAT LUKUVUODELLE 2023-2024

Ensi lukuvuoden opintotarjottimen tekoa varten kartoitetaan opiskelijoiden tulevan lukuvuoden opintovalintoja. Kartoituksen perusteella määräytyy ensi vuoden opintotarjotin ja tarjolla olevat opinnot.

Kaikkia valtakunnallisia pakollisia ja valinnaisia opintoja tarjotaan opiskelijoille, mutta **ryhmien määrä ja koulukohtaisten valinnaisten opintojaksojen toteutuminen riippuu siitä, kuinka moni opiskelija eri opintojaksoja valitsee.** Jos jollekin koulukohtaiselle opintojaksolle ei ole riittävästi kiinnostusta, niin se jää pois ensilukuvuoden tarjonnasta.

Wilman sähköiseen esivalintatarjottimeen valitaan siis ne opintojaksot, jotka aiot käydä ensi lukuvuonna 2023-2024.

ESIVALINTA-AIKATAULU

Ma 20.2. Rotilla klo 13.15-13.30 esivalintojen tekeminen **esitellään** opiskelijoille.

Ma 6.3. Rotilla klo 13.00-13.30. ohjataan opiskelijoita esivalintojen tekemiseen ja opintosuunnitelmalomakkeen täyttämiseen.

Ti 7. – 15.3. esivalinnat tehdään Wilmaan itsenäisesti (viimeistään klo 12).

- Ryhmänohjaaja tarkistaa 16.3., että kaikki ovat tehneet esivalinnat Wilmaan. Ryhmänohjaaja ei kuitenkaan tee valintoja puolestasi vaan huolehdi itse, että ne ovat oikein ja niitä on riittävästi.

OHJEET ESIVALINTOJEN TEKEMISEEN

Tee ryhmänohjauksessa 6.3. esivalinnat **paperiselle opintosuunnitelmalomakkeelle** ohjatusti ryhmänohjaajan johdolla. Tarkista kuluvan vuoden opinnot kohdasta Kurssitarjotin. Merkitse paperiselle opintosuunnitelmalomakkeelle:

- **Tänä lukuvuonna suoritettavat opinnot (myös 4. ja 5. jaksot) = X**
 - **Ensi lukuvuoden valinnat = O**
 - **1. vsk nyt suunnittelemasi kolmannen vuoden opinnot = ___**
 - **Valmistumisajankohtasi**
- **Ota avuksi Wilman Opinnot -näyttö.** Siellä opintosuunnitelmaasi on kirjattu seuraavan vuoden opinnot 1 numerolla. Jos suunnitelmasi on muuttunut, päivitä suunnitelma samalla. Kolmannen vuoden opinnot näkyvät numerolla 2.
- Opinnot -näytöltä näet opintojakson nimen viemällä kursorin opintojakson kohdalle.

(1 ruutu=2op ja Wilmassa 2op=1kurssi)

OPINTOJAKSOJEN JAKAUTUMINEN OPINTOVUOSITTAIN KURSSITARJOTTIMESSA																
		1. vuosi				2. vuosi				3. vuosi						
Äidinkieli ja kirjallisuus	suomen kieli	Äi	1-4			5-8	12	13			9	10	11	12	13	14
	suomi toisena kielenä	S2	1-4			5-8	10	12			9	10	11	12	13	
Toinen kotimainen kieli	ruotsi, pitkä	RUA	1-2			3	4-5				6	7	8			
	ruotsi, keskipitkä	RUB1	1-2	3	(9)	3	4-5	6	10		6	7	8			
	englanti	ENA	1-2	3	(10)	4	5	6	7		7	8	9			

Esivalinnat tehdään sähköiselle esivalintatarjottimelle seuraavasti:

1. Mene Wilmaan kohtaan Kurssitarjotin.
2. Klikkaa kohdasta Muuta valintoja.
3. Avaa vasemmasta reunasta LUKUVUODEN 2023-2024 ESIVALINTARJOTIN.
4. **Valitse tarjottimesta klikkaamalla kaikki ne opinnot, joita tulet opiskelemaan ensi lukuvuonna.**
 - a. Käytä apunasi Opinnot-näyttöäsi sekä paperista lomaketta. Kakkoset ja abit käyttävät uuden OPSin tarjotinta ja neloset käyttävät vanhan OPSin tarjotinta.

Alla esimerkkejä sähköisen esivalintatarjottimen näkymästä:

Esivalintatarjotin lv 2023-2024
(uusi ops)

Esivalinnat 2022-2023 (uusi ops, 21- ja 22-aloittaneet)

1: Pitkän matematiikan pakolliset opintojaksot (8op)

MAA pakollinen 1 vsk MAA pakollinen 2 vsk

1: Äidinkielen pakolliset opintojaksot (6op)

ÄI pakollinen 1vsk ÄI pakollinen 2 vsk

14: Fysiikan opintojaksot (2op)

FY1-2 pakollinen 1 vsk FY03 FY04 FY05 FY06 FY10 FY12 FY07 FY08 FY09.syksy FY09.kevät

FY13

26: Terveystieto (2op)

TE01 TE02 TE03 TE04.syksy TE04.kevät TE05

LISÄÄ OHJEITA SEURAAVILLA SIVUILLA

MUITA OHJEITA 1. VUODEN OPISKELIJOILLE:

Tarkista ensin kaikki 1. vuoden (myös kuluvan kevään) opinnot:

- Jos et ole suorittanut jotakin ensimmäisen vuoden opintojaksoa tai se ei ole menossa 4. jaksossa tai tulossa 5. jaksossa, se valitaan ensi lukuvuodelle.

Toiselle vuodelle valitaan noin 60 op (tavoitteena 2. vuoden jälkeen yht. 120 op.). **Pyri valitsemaan kaikki loput pakolliset opinnot 2. vuodelle** (pl. MAA08). Voit laskea kertyvien opintopisteiden määrän esivalintatarjottimelta. Jokaisen aineen otsikossa on ko. opintojakson opintopisteet.

Opintojaksot ovat eri pituisia 2 op - 8 op ja eripituiset opintojaksot valitaan eri kohdista (esim. matematiikassa).

Huomaa, että esivalintatarjottimella oppiaineet ovat opintopistemäärän mukaisessa järjestyksessä (ns. valintapalkeissa). Otsikossa näet opintopisteet, jotka opintojaksosta saat. Matematiikassa, äidinkielessä, englannissa, ruotsissa ja muissa A-kielissä on eripituisia opintojaksoja. Katso tarkkaan, että valitset kaikki tarvittavat pakolliset opintojaksot. Esim. englannissa on toisena vuotena pakollinen 4 op:n ja pakollinen 2 op:n opintojakso. Ne löytyvät eri riveiltä ns. eri valintapalkista.

Opintojaksot on merkitty opintosuunnitelmalomakkeelle (paperi) suositellun suoritusjärjestyksen mukaisesti eri vuosiluokille. Opintojaksojen suoritusjärjestys ja suoritusvuosi voi olla joustava etenkin reaaliaineissa, mutta pyritään noudattamaan opintosuunnitelman (tuntijako) suunnitelmaa.

Lomakkeessa näkyvät värikoodattuina **pakolliset opinnot (oranssi)**, **valtakunnalliset valinnaiset (sininen)** ja **koulukohtaiset opinnot (harmaa)**.

Valitessasi toisen vuoden opintoja, sinun on huomioitava jo **yo-kirjoitusten hajauttaminen** kolmannen vuoden syksyllä. Jos valitset kirjoitettavaksi syksyllä:

ENA – valitse 2. vuoden viimeiseen jaksoon ENA07

RUB – valitse 2. vuoden viimeiseen jaksoon RUB06

MAB – valitse 2. vuoden viimeiseen jaksoon MAB08

Kolmannen vuoden syksyllä kirjoitettavasta reaaliaineesta kerääät pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset **valmiiksi jo kakkosvuodella** (yksittäisiä valinnaisia opintojaksoja lukuun ottamatta). **Abivuoden syksyllä suositellaan kirjoitettavaksi vain 1-2 ainetta. Tämä täytyy huomioida toisen vuoden valintoja tehdessä.**

Jos aiot tehdä useita kuvataiteen opintojaksoja, niin huomaa, että valitset **KU3 ja KU4** ensi vuodelle, jatkossa ne eivät tule olemaan tarjolla abeille valittaviksi eli jaksoihin 1-3.

Voit valita opintoihisi myös **koulukohtaisia opintojaksoja** – esivalintatarjottimesta löydät tarjolla olevat opintojaksot ja niiden nimet. Tämän ohjeen lopusta löydät myös vinkkejä koulukohtaisista opintojaksoista.

MUITA OHJEITA 2. VUODEN OPISKELIJOILLE

Kolmannelle vuodelle valitaan noin 30 op, kuitenkin niin, että jos aikoo valmistua keväällä 2024, tulee opintoja olla yhteensä vähintään 150 op, nelosia ei saa olla liikaa ja valtakunnallisia valinnaisia opintoja tulee olla vähintään 20 op.

Tarkista 1-2. vuoden opinnot (myös kuluva kevät). Kaikki pakolliset opintojaksot tulisi suorittaa 2. vuoden loppuun mennessä (pl. maa08). **Eryteisesti:**

- ÄI opintojaksot 1-8,
- ENA opintojaksot 1-6,
- RUB opintojaksot 1-5 ja
- MAB opintojaksot 1-7 ja
- MAA 1-4, 5-7, 9. (Maa 8 tulee 3. vuonna)
- YH 1-2

Näiden aineiden viimeistä pakollista opintojaksoa ei enää ehdi seuraavana vuonna suorittaa. Tarkista kaikki pakolliset opintojaksot, että ne tulevat opinto-ohjelmaan ja että valtakunnallisia valinnaisia opintojaksoja tulee yhteensä vähintään 20 op:n verran.

Yo-kirjoitusten kysymykset tulevat pakollisista ja valtakunnallisista opintojaksoista, joten ne tulee opiskella kirjoitettavista aineista. Esivalintakyselyssä abikertauksien kohdalla kysytään suoritusaikaa, onko se syksyllä vai keväällä. **Valitse abikertaus sen mukaan, miten olet aineen suunnitellut yo-tutkinnossa sijoittaa.**

- Syksyn kirjoittaja valitsee abikertauksen 1. jaksoon (valitse ”syksy”) ja kevään kirjoittaja 3. jaksoon (valitse ”kevät”)

Yo-kirjoituksiin ei päästetä opiskelijoita, joilta puuttuu kirjoitettavan aineen pakollinen opintojakso. Keväällä 2024 valmistumista varten opintojen (150 op) tulee olla suoritettuna kolmannen jakson lopussa. Neljäs jakso tulisi vapauttaa kirjoituksiin valmistautumista varten. Neljännen jakson lopussa tarkistetaan opintopistemäärä ja opetussuunnitelman toteutuminen ja ilmoitetaan ylioppilastutkintolautakuntaan, mikäli opiskelija ei tule saamaan opintojaan valmiiksi. Viidennessä jaksossa ei pysty opiskelemaa, mikäli aikoo valmistua keväällä. **Kirjoitukset on syytä keskittää keväälle.**

Syksyllä normaalin koulutyön ohessa voi kirjoittaa 1-2 ainetta, jos on valmis käyttämään kesäajan kirjoituksiin valmistautumiseen. Jos kirjoittaa useita reaaliaineita, on tarkistettava, että kirjoitukset eivät osu samalle kirjoituspäivälle. Silloin ne on hajautettava eri kirjoituskerroille.

Tämän ohjeen lopusta löydät vinkkejä myös koulukohtaisista opintojaksoista.

OPINTOJEN PIDENTÄJILLE:

Opiskelija ei voi tehdä itsenäisesti päätöstä opintojen jatkamisesta neljännelle vuodelle, vaan asia on sovittava opinto-ohjaajan kanssa.

Pääsääntöisesti kurssit sijoittuvat lukuvuoteen kuten ne nytkin sijoittuvat (kts kurssitarjotin 2022-2023). Siten hajauttaminen vaatii suunnittelua esimerkiksi pitkien opintojaksojen valinnassa pitää olla tarkkana.

Kolmannen vuoden viidennessä jaksossa opiskellaan normaalisti opintotarjottimen mukaan. Lisäksi neljännen vuoden 1. jaksossa ehtii opiskella. Huomaa, että syksyn yo-kirjoitukset järjestetään

1.jakson lopussa ja kirjoitettavien aineiden pakolliset kurssit on oltava suoritettuna ennen sitä. Viidennessä jaksossa kurssitarjonta on melko suppea, joten se tulee huomioida kurssivalintoja tehtäessä. Neljännen vuoden 1. jakson jälkeen tarkistetaan kurssimäärä ja ilmoitetaan ylioppilastutkintolautakuntaan. 2. jaksossa ei enää ehdi kursseille. Valmistuminen on itsenäisyyspäivän alla.

TUTUSTU NÄIHIN, JA JOS KIINNOSTUT, TEE ESIVALINTA!

TO07 Tiedon analysointi ja visualisointi – UUSI OPINTOJAKSO

Microsoft PowerBI on tällä hetkellä ehkä käytetyin sovellus erilaisen tiedon yhdistämiseen, analysointiin ja visualisointiin. Tällä opintojaksolla opit perusteet PowerBI:n käytöstä.

Big Datan hyödyntäminen on jo mullistanut tietoon perustuvaa liiketoimintaa ja epäilemättä tämä kehityssuunta tulee jatkumaan mm. esineiden internetin yleistyessä. Perustiedot tämän tiedon käsittelystä ovat hyödyksi melkein pä alalla kuin alalla.

Opintojakso soveltuu erityisen hyvin sinulle, jos olet suuntaamassa tekniselle tai kaupalliselle alalle tai olet joskus ihmetellyt mitä se Big Data oikein on.

Opintojaksolla tutustutaan erilaisiin tiedon analysointimenetelmiin taulukkolaskentaa ja data-analytiikkaa käyttäen. Opetellaan Excelin edistyneempiä toimintoja sekä Microsoft PowerBI - työkalun mahdollisuuksia eri lähteistä olevan tiedon yhdistämisessä, analysoinnissa ja visualisoinnissa. Lisäksi tutustutaan Big Datan perusteisiin ja käyttömahdollisuuksiin. Lisätietoja opintojaksosta Juha Vartiainen.

Tämä opintojakso järjestetään vuorovuosin ohjelmoinnin opintojakson TO06 kanssa

BI08 Ympäristöekologiaa kentällä.

Opintojakso järjestetään yhteistyössä Helsingin yliopiston alaisen Lammin biologisen aseman kanssa. Opintojakson aikana päästäänkin perehtymään yliopistotasoiseen biologiseen tutkimukseen Helsingin yliopiston tutkijoiden johdolla.

Opintojakson ydin on keväällä 2024 järjestettävä kenttäosuus, joka käsittää kolmen päivän pituisen intensiivijakson Lammin biologisella asemalla. Koska biologisella asemalla myös yövytään ja ruokaillaan, tulee opiskelijalle opintojaksosta myös itse maksettavia kustannuksia.

Opintojakson suorittaminen aloitetaan jo elokuussa -23, jolloin opintojakson valinneille järjestetään aloitusinfo. Infossa käydään läpi opintojakson suorittamiseen kuuluvat esitehtävät. Niiden aiheet käsittelevät niin ekologisen tutkimuksen etenemistä kuin lajintunnistusta.

Opintojaksossa opiskelija pääsee laajentamaan ekologista tietämystään ja kokeilemaan oikean biologisen tutkimuksen tekemistä kentällä. Opintojakson käyminen syventää huomattavasti biologian tietämystä ja tuo luokahuoneessa opitun teoreettisen tiedon käytännön tasolle. Opintojakso sopii erinomaisesti biologian ylioppilaskokeisiin syksyllä -24 osallistuville mutta myös kaikille muille luonnontieteen opintoihinsa konkreettista ulottuvuutta kaipaaville opiskelijoille. Opintojaksolle otetaan rajattu määrä (maksimi 20) opiskelijoita. Jos osallistujia joudutaan karsimaan, ovat biologian syksyn -24 ylioppilaskokeissa kirjoittavat etusijalla. Lisäksi tarvittaessa karsintaa tehdään opiskeltujen biologian opintojaksojen lukumäärän ja niistä saatujen arvosanojen perusteella.

PS8 Psykologiaa maailmalla

Opiskelijalle, joka haluaa syventää tietämystään psykologian merkityksestä ja soveltamisesta erilaisiin ilmiöihin. Opintojaksolla tutustutaan eri aloilla työskentelevien psykologien sekä psykologian parissa toimivien ammattilaisten työhön erityisesti vierailujen ja vierailijoiden kautta. Lisäksi tutustutaan tarkemmin psykologiseen tutkimukseen, mistä on konkreettista hyötyä paitsi psykologian pääsykokeissa myös yo-kokeessa. Järjestetään jaksoissa 4. tai 5. (ei sovi abeille)

SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS

Äidinkielen valinnaiset opintojaksot:

Vuorovaikutus 3 (ÄI9) – valinnainen

Opintojakson aikana harjoitellaan monipuolisesti opiskelussa ja työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja, esim. neuvottelut ja työhaastattelut. Harjoitellaan vakuuttavaa argumentointia ja erilaisia vuorovaikutustaitoja. Opintojakso **sopii erityisesti kolmanteen opintovuoteen, mutta myös kakkosille.**

Kielenhuolto (ÄI12) – valinnainen

Opintojakson aikana kerrataan keskeisiä oikeakielisyysasioita (esim. yhdyssanat, välimerkit) ja harjoitellaan tekstin kirjoittamista (esim. tekstin aloitus, otsikointi). Kielenhuollon opintojakson voi suorittaa toisena tai kolmantena opiskeluvuotena. **Kolmantena opiskeluvuonna se tukee erityisesti yo-kirjoituksiin valmistautumista.**

Luova kirjoittaminen (ÄI13) – valinnainen

Luovan kirjoittamisen opintojaksolla kirjoitetaan monipuolisesti esimerkiksi kokemusten ja elämysten pohjalta. Kokeillaan erilaisten tekstien ja tekstilajien kirjoittamista ja kertovien tekstien rakentamista. Opintojakso sopii mihin tahansa opiskeluvuoteen.

Kaunokirjallisuuden taitavaksi lukijaksi (ÄI14) – valinnainen (abeille)

Opintojakson aikana tutustutaan kirjallisuuteen monipuolisesti (romaani, runous, näytelmä, novelli) ja syvennetään taitoa analysoida kaunokirjallisuutta. Keskustellaan ja kirjoitellaan luetusta. Opintojakson voi suorittaa toisena tai kolmantena opiskeluvuonna. **Kolmantena opiskeluvuonna se tukee sekä lukutaidon että kirjoitustaidon kokeeseen valmistautumista.**

Lyseo nyt – musiikin ja luovan ilmaisun yhteistyöprojekti (TO04)

Lukuvuodeksi 2023–2024 suunnitellaan musiikin ja äidinkielen/ilmaisutaidon yhteistä projektia. Jos olet kiinnostunut musiikin tekemisestä tai esittämisestä, kirjoittamisesta, esiintymisestä, valokuvaamisesta tai luovasta ilmaisusta yleensä, ilmoittaudu mukaan. Voit valita oman kiinnostuksesi mukaan, miten osallistut. Projekti liittyy Lyseon 150-vuotisjuhlavuoteen. Tavoitteena on löytää myös uutta musiikkia ja tekstejä: miltä näyttää maailma lyseolaisen silmin vuonna 2023? Lisätietoja: Minna Pitkänen ja Hanna Rämö

Ruotsin tukiopintojaksot

Jos sinulla on koko RUB11-2 - opintojaksosta 4, valitse itsellesi uudelleen RUB11-2 seuraavalle lukuvuodelle.

Jos sinulla on koko RUB14-5 - opintojaksosta 4, valitse itsellesi uudelleen RUB14-5 seuraavalle lukuvuodelle.

Jos sinulla on toinen moduuli kummasta tahansa yllä olevasta opintojaksosta hyväksytysti suoritettuna, mutta toisesta moduulista et ole päässyt läpi, valitse itsellesi ensi vuodeksi tukikurssi. RUB11-2 - opintojaksoa voit korottaa RUB19-opintojaksolla ja RUB14-5 - opintojaksoa RUB110-opintojaksolla.